

"בציפייה לגאולה שלמה"

פרק יא

# חינוך מיוחד

מי אתם, הרב שלמה והרבנית צפיה גורן?

מכירים את דמויותיהם המיוחדות של הרב והרבנית גורן | יחידה 23

יחידה לילדי החינוך המיוחד

נעמה טורם



# מי אתם, הרב שלמה והרבנית צפיה גורן?

מכירים את דמויותיהם המיוחדות של הרב והרבנית גורן // יחידה לילדי החינוך המיוחד

נעמה טורם



## רציונל

הרב והרבנית גורן נבחרו להיות דמויות המופת של החמ"ד בשנת הלימודים תשע"ז, וכדי להכיר את דמויותיהם לכלל ילדי החמ"ד נכתבו יחידות לימוד רבות. ביחידת הלימוד הזאת בחרנו להתמקד בעריכת היכרות עם דמויותיהם של הרב והרבנית גורן לילדי החינוך המיוחד.

אנו רואים בילדי החינוך המיוחד חלק חשוב במשפחת החמ"ד, ותקוותנו היא שדרך יחידה זו יוכלו להצטרף לכלל ילדי החמ"ד שעוסקים השנה בדמותו של הרב גורן, בתרומתו לעם ישראל ובלומוד מהנהגותיו, וכן בדמותה של הרבנית שהייתה גם היא עסוקה במעשי חסד ובתרומה לחברה.

בשיעור מובא רקע כללי על הרב והרבנית גורן ומתוארות תחנות חייו העיקריות של הרב גורן, אשר תרם לעם ישראל רבות במגוון התפקידים שמילא.



## מטרות

1. להכיר את דמותו של הרב גורן
2. ללמוד אילו ערכים הנחו את הרב גורן ולחפש היכן הם באים לידי ביטוי בחיינו
3. לחזק בתלמידים את השאיפה לגדול ולהיות לאנשים משמעותיים שתורמים מיכולותיהם לחברה
4. לחזק את הזיקה בין התלמידים לארץ ישראל ומדינת ישראל



## קהל יעד

תלמידי החינוך מיוחד



## עזרים

**נספח 1:** תמונה משפחתית של הרב והרבנית גורן וילדיהם

**נספח 2:** "מכירים את הרב והרבנית גורן" - דף עבודה, כמספר התלמידים בכיתה

**נספח 3:** חידון על הרב והרבנית גורן - תמונות להקרנה

**נספח 4:** "הרב שלמה גורן - גדול בתורה" - דף מידע, מיועד למורה כרקע כללי



## מהלך הפעילות

**שלב א - במליאה: תמונה משפחתית**

- המורה יקרין על הלוח תמונה משפחתית של הרב והרבנית גורן וילדיהם (נספח 1).
- המורה יערוך סבב בין התלמידים ובו יבקש מכל אחד מהתלמידים לתאר שני דברים שהוא רואה בתמונה.



דברים חשובים למען עם ישראל.

המעשים האלו היו מיוחדים, אבל גם אנחנו יכולים ללמוד מהרב והרבנית גורן ולעשות מעשים טובים וחשובים שנובעים מאותן תכונות.

### נספח 1: תמונה משפחתית של משפחת הרב והרבנית גורן



- המורה ימקד את התלמידים בפרטים שונים שיכולים להוסיף מידע (האם התמונה ישנה או חדשה? מה הרב לובש? מה זה מלמד אותנו עליו?).
- המורה יסכם את המידע שגילו התלמידים על אודות הרב גורן באמצעות התמונה.

#### שלב ב - עבודה עצמית: מה נלמד מהרב והרבנית?

- המורה יחלק לתלמידים דף עבודה, שעליו יעבדו באופן עצמאי / בזוגות על פי שיקול דעתו של המורה (נספח 2).
- לאחר סיום העבודה יערך דיון:
- במה היו הרב והרבנית גורן דומים זה לזה?
- במה היו הרב והרבנית גורן שונים זה מזה?
- איזו תכונה טובה אפשר ללמוד מהרב גורן? מאיזה פרט בחייו למדנו את הדבר החשוב הזה?
- איזו תכונה טובה אפשר ללמוד מהרבנית גורן? מאיזה פרט בחייה למדנו את הדבר החשוב הזה?
- אילו מעשים אנחנו יכולים לעשות לאור מה שלמדנו מהתכונות ומהמעשים הטובים של הרב והרבנית גורן?

#### שלב ג - במליאה: חידון בתמונות

המורה יקרין על הלוח תמונות שונות (נספח 3). התלמידים יזהו את התמונות ויקשרו אותן לרב או לרבנית גורן על פי מה שלמדו עליהם.

#### סיכום

במהלך השיעור ראינו כי הרב והרבנית גורן היו אנשים בעלי תכונות טובות שעשו





**מכירים את הרב שלמה והרבנית צפיה גרן**

**הוראות עבודה:** גזרו את המלבנים מדף העבודה.  
מינו את המשפטים הקשורים לרב גרן ולמשפטים הקשורים לרבנית גרן.  
הדביקו בתוך הטבלה את המשפטים שמינתם במקום המתאים להם.



לפני כ-95 שנה, בפולין.  
משפחה שעלתה לארץ,  
והקימה את הישוב "כפר  
חסידים".

בתו של הרב דוד כהן ('הרב  
הנזיר'), מתלמידי הרב קוק.  
הקמת הרבנות הצבאית, רב  
ראשי של העיר תל אביב,  
כתיבת ספרים, רב ראשי  
לישראל.

ילד שובב שהפך לתלמיד  
ישיבה גאון ושתף ל"הגנה"  
בארץ.  
לפני כ-90 שנה, בירושלים.

גדלה בירושלים. למדה  
הוראה, פסיכולוגיה  
והיסטוריה.

כ"ד בחשון תשנ"ה (בגיל 77).

כ"ה באיר תשס"ח (בגיל 83).  
תנועת הנשים "אמונה",  
תמיכה בפעילות בעלה, חסד  
ומשפחה.



**מכירים את הרב שלמה והרבנית צפיה גרן**

הדביקו בתוך הטבלה את המשפטים שמינתם במקום המתאים להם.

הרבנית צפיה גרן	הרב שלמה גרן	
		<b>נולדו</b>
		<b>משפחתם</b>
		<b>בצעירותם</b>
		<b>מפעלי חיים</b>
		<b>נפטרו</b>
		<b>תמונה</b>



### נספח 3 - תמונות להקרנה

חידון מסכם על דמויותיהם של הרב והרבנית גורן



**אמנונה** תנועת האשה  
הדתית לאומית  
זוכת פרס ישראל





דף מידע

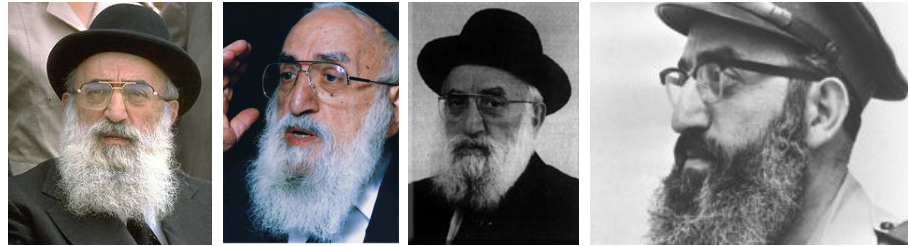
קורות חייו

הרב שלמה גורן נולד בכ"א בשבט תרע"ח (1918) בעיירה בפולין לאביו ר' אברהם (מוסמך לרבנות, מדפיס במקצועו) ולאמו חיה צפורה בת ר' אליעזר נחום ציביאק. בשנת 1925, בהיותו בן 6, עלה הילד שלמה ארצה עם הוריו, שהיו בין המקימים של היישוב "כפר חסידים" בעמק יזרעאל ועמלו על ייבוש הביצות להכשרת הקרקע ולהבראת הסביבה. הוא התחיל ללמוד בבית הספר של הכפר (בפיקוח "המזרחי"). בגיל 8, בשל התפשטות המלריה הקשה, עבר עם הוריו לירושלים. אביו פתח שם בית-דפוס, והוא המשיך את לימודיו בישיבת "עץ חיים". מאחר שהיה תלמיד מבריק, קפץ מכיתה לכיתה. בגיל 13 התקבל לישיבת "חברון" והתקרב מאוד לרב אברהם יצחק הכהן קוק זצ"ל. כבר בהיותו בן 17 כתב את ספרו הראשון "נזר הקודש" על הרמב"ם.

מסופר שמרן הרב קוק, שהכירו כנער צעיר, התפעל ממנו מאוד ואמר עליו שהוא עתיד להיות גדול בישראל.

הרב גורן נשא לאישה את הרבנית צפֶּיָה, בתו של "הנזיר הירושלמי"<sup>1</sup>, תלמידו הגאון של מרן הרב קוק זצ"ל.

לפני קום המדינה רצה הרב גורן לתרום להגנה על ארץ ישראל ולהיות שותף בהקמתה. הוא הצטרף למחתרת הלח"י, ובביתו הסתתרו לוחמים שברחו מפני הבריטים. מאוחר יותר הצטרף הרב גורן לארגון "ההגנה" ושימש בתפקיד צלף מומחה.



תרומתו לעם ישראל

עם קום המדינה והקמת צה"ל, מינה ראש הממשלה דוד בן גוריון את הרב גורן לרב הראשי של צה"ל. כגאון עצום בתורה, הצליח הרב גורן להתמודד עם השאלות הרבות שהתעוררו מחדש, לאחר אלפיים שנה שבהן לא היה צבא יהודי.

הרב גורן פעל רבות בצבא בנושאי שמירת שבת וכשרות, ומינה מאות רבנים צבאיים. הרב גורן שירת בצבא כ-22 שנה. במהלך שירותו חיבר תפילות מיוחדות, כגון: "מי שברך לחיילי צה"ל", תפילת הדרך לצנחן, תפילה לפני היציאה לקרב ועוד. את ימי החגים בילו הרב גורן ומשפחתו עם החיילים בבסיסים שונים.

במהלך מלחמת "ששת הימים" פרץ הרב גורן עם חטיבת הצנחנים לעיר העתיקה ובידו שופר וספר תורה. הוא היה בין הראשונים שהגיעו לכותל המערבי, שם תקע בשופר ובירך את ברכת "שהחיינו". הרב גורן היה אף בין הראשונים שהגיעו למערת המכפלה ולקבר רחל לאחר מלחמת ששת הימים.

ב-1961 זכה בפרס ישראל ליהדות על מפעלו בחקר התלמוד הירושלמי. עם שחרורו מצה"ל התמנה לתפקיד הרב הראשי של העיר תל אביב-יפו. בשנת 1972 נבחר למְשָׁרֵת הרב הראשי לישראל, וכיהן במשרה זו 12 שנים יחד עם הרב עובדיה יוסף זצ"ל. עם תום כהונתו כרב ראשי הקים את ישיבת "האידרא" הסמוכה לכותל בעיר העתיקה בירושלים.

הרב שלמה גורן הלך לעולמו בכ"ד במרחשוון תשנ"ה.

1 התנהג כנזיר לפי התורה ושומר על דיני הנזירות.

